

YHTEISTOIMINTASOPIMUS YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLLON, YMPÄRISTÖNSUOJELUN JA RAKENNUSVALVONNAN YHTEISTYÖSTÄ

1. Sopimuksen osapuolet

Tämän sopimuksen osapuolet ovat Haapajärven kaupunki, josta jäljempänä käytetään nimitystä vastuukunta sekä muina sopijakuntina Kärsämäen kunta, Pyhäjärven kaupunki ja Reisjärven kunta.

Tässä sopimuksessa mainittuja kuntia nimitetään yhteisesti sopijakunniksi ja sopijakuntien muodostamaa toimialuetta yhteistoiminta-alueeksi.

Sopijakunnat päättävät hyväksyessään tämän sopimuksen myös yhtäpitävillä päätöksillä tämän sopimuksen mukaisen toiminnan aloittamisen ajankohdan vuonna 2023.

2. Sopimuksen tarkoitus

Tämän sopimuksen tarkoituksena on sopia ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan tehtävien järjestämisestä vastuukunnan ja muiden sopijakuntien välillä. **Pyhäjärven kaupunki on mukana sopimuksessa vain ympäristöterveydenhuollon osalta.**

Sopijakunnat sitoutuvat noudattamaan yhteistoiminta-alueen toiminnassa seuraavia tavoitteita:

- sopijakunnille järjestetään tällä sopimuksella ympäristöterveydenhuollon palvelut alueillaan sen mukaan, mitä ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetussa laissa (410/2009) säädetään. **Pyhäjärven kaupunki on mukana vain ympäristöterveydenhuollon palvelujen yhteistoiminta-alueessa.**
- ympäristöpalvelujen ympäristölautakunta, ympäristöjohtaja ja muut viranhaltijat vastaavat seuraavien lakien mukaisesta viranomaistoiminnasta:

1. ympäristölupa- ja ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät (laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta 64/1986, ympäristönsuojelulaki 527/2014, jätelaki 646/2011, vesilaki 587/2011, maastoliikennelaki 1710/1995, vesiliikennelaki 463/1996 sekä vesi-huoltolaki 119/2001)
2. maa-aineslupa- ja valvontaviranomaisen tehtävät (maa-aineslaki 555/1981)
3. leirintäalueviranomaisen tehtävät (ulkoilulaki 606/1973)
4. terveydensuojeluviranomaisen tehtävät (terveydensuojelulaki 763/1994 ja vesihuoltolaki 119/2001)
5. elintarvikevalvontaviranomaisen tehtävät (elintarvikelaki 297/2021)
6. kemikaalivalvontaviranomaisen tehtävät (kemikaalilaki 599/2013)
7. luonnonsuojelulain mukaiset tehtävät (luonnonsuojelulaki 1096/1996)

8. ajoneuvojen siirtämiseen liittyvät tehtävät (laki ajoneuvojen siirtämisestä 828/2008)
 9. tupakkatuotteiden ja nikotiinikorvaushoitoon tarkoitettujen valmisteiden vähittäis-myyntilupiin ja myynnin valvontaan kuuluvat tehtävät (tupakkalaki 549/2016 ja lääkelaki 395/1987)
 10. eläinlääkintähuollon tehtävät (eläinlääkintähuoltolaki 765/2009)
 11. rakennusvalvontaviranomaisen tehtävät (maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999)
 12. rakentamista koskevien tietojen toimittamisesta väestötietojärjestelmään liittyvät tehtävät (Laki väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista 661/2009)
 13. maisematyöluvat (maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999)
 14. pelastuslain (379/2011) 75 §:n mukaisista poikkeamista väestösuojan rakentamisessa koskevat asiat
 15. luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla yksityisen maalla olevan luonnonmuistomerkin rauhoittamiseen ja rauhoituksen lakkauttamiseen koskevat asiat
 16. maankäyttö- ja rakennuslain 161 a §:ssä (589/2011) ja ympäristönsuojelulain 156 d §:ssä (19/2017) mainitulle viranomaiselle kuuluvat tehtävät
 17. toimialaansa kuuluvien viranhaltijoiden päätöksistä tehtyjen oikaisuvaatimusten käsittely
 18. toimialaansa kuuluvien pakkokeinojen käyttö
- Ympäristölautakunta päättää edellä mainittujen lakien mukaisen ratkaisuvallan siirtämisestä alaisilleen viranhaltijoille.

Edellä mainittujen tehtävien palvelutoiminta siirtyy tällä sopimuksella yhteistoiminta-alueen vastuulle ja palvelujen järjestämisestä vastaa vastuukunta, **mutta Pyhäjärven kaupungin osalta vain ympäristöterveydenhuollon palvelutoiminta.**

Tämä sopimus on kuntalain 8 luvun mukainen kuntien yhteistoimintasopimus, jossa on sovittu yhteisestä toimielimestä ja viranomaistehtävien hoitamisesta.

3. Hallinto ja päätöksenteko

Yhteistoiminnan mukaisten ympäristöpalvelujen järjestämisestä ja hallinnosta vastaa vastuukunta.

Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti vastuukunta muodostaa hallintosäännössään

ympäristöpalvelujen päävastuualueen. Päävastuualue jakaantuu ympäristöterveysvalvonnan, eläinlääkintähuollon, ympäristönsuojelun ja maa-ainesvalvonnan sekä rakennusvalvonnan vastuualueisiin.

Ympäristöpalvelujen yhteistoiminnan järjestämistä varten vastuukunta perustaa yhteiseksi toimielimeksi kuntalain 51 §:n mukaisen ympäristölautakunnan. Vastuukunnan kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen ympäristölautakunnan jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenet. **Pyhäjärven kaupungin jäsenet osallistuvat lautakunnassa vain ympäristöterveydenhuollon asioita koskevaan päätöksentekoon.**

Ympäristölautakunnassa on kahdeksan jäsentä. Kunkin sopijakunnan valtuusto nimeää lautakuntaan kaksi jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Lautakunnan puheenjohtaja valitaan valtuustokausittain vastuukunnasta. Varapuheenjohtaja valitaan valtuustokausittain muista sopijakunnista vuorotteluperiaatteella kahden vuoden toimikaudeksi.

Lautakunnan esittelijänä ja päävastuualueen johtavana viranhaltijana on vastuukunnan viranhaltijana toimiva ympäristöjohtaja.

Lautakunnan tehtävistä ja kokousjärjestelyistä määrätään tarkemmin vastuukunnan hallintosäännössä. Muutkin sopijakunnat muuttavat hallintosäntöjään siten, että niissä annetaan sopimuksen mukaiset tehtävät vastuukunnalle ja niiltä osin noudatetaan vastuukunnan hallintosäntöä.

Ympäristölautakunnan esityslistat ja pöytäkirjat toimitetaan myös sopijakunnille.

4. Otto-oikeus

Vastuukunnan kaupunginhallituksella ei ole otto-oikeutta yhteiselle lautakunnalle siirrettyihin asioihin.

5. Henkilöstö

Henkilöstö siirtyy työsopimuslain 1 luvun 10 §:n ja kunnallisen viranhaltijalain 25 §:n liikkeen luovutusta koskevien määräysten mukaisesti vastuukunnan palvelukseen peruspalvelukuntayhtymä Selänteen palveluksesta. Liikkeenluovutus koskee koko peruspalvelukuntayhtymä Selänteen ympäristöpalvelujen henkilökuntaa, jolloin ympäristöterveydenhuollon toiminta täyttää lain ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta (410/2009) mukaiset vaatimukset.

Henkilöstön siirtyminen liikkeen luovutuksen periaatteella vastuukunnan palvelukseen edellyttää siirtyvän henkilöstön kanssa käytäviä kunnallisen yhteistoimintalain mukaisia yhteistoimintaneuvotteluja.

Liikkeen luovutuksen yhteydessä henkilöstö siirtyy luovutuksen saajan palvelukseen ja heidän palvelusuhteensa ehdot pysyvät samoina työnantajan vaihtumisesta huolimatta.

Vastuukunnan organisaatioon perustetaan tarvittavat uudet virat ja todetaan siirtyvät työsuhteet ennen yhteistoiminnan aloittamista.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne maksaa vastuukunnalle liikkeenluovutuksella siirtyvien viranhaltijoiden ja työntekijöiden siirtymisajankohdan mukaisen lomapalkkavelan.

Yhteistoiminta-alueen henkilöstölle järjestetään tarvittavat toimitilat kuhunkin sopijakuntaan sopijakuntien toimesta. Sopijakunnat voivat päättää tarvittaessa yhtäpitävillä päätöksillä, että ne perivät toimitiloista vuokraa yhteisesti sovitulla neliövuokralla ja muilla vuokrausperiaatteilla.

Vastuukunnan palveluksessa olevan ympäristöpalvelujen työntekijän jäädessä eläkkeelle mahdolliset eläkemaksut sisällytetään yhteistoiminta-alueen kustannuksiin.

6. Taloudenohjaus, rahoitus, tuotantovälineiden siirto ja vuokraus sekä tietoturva

6.1. Talousarvio ja –suunnitelma

Ympäristöpalvelujen talousarvion ja –suunnitelman valmistelusta vastaa ympäristöjohtaja.

Ympäristölautakunta tekee vastuukunnan päättämässä määräajassa esityksen ympäristöpalvelujen seuraavan kalenterivuoden talousarvioksi sekä tulevien vuosien taloussuunnitelmaksi.

Ympäristöpalvelujen talousarvion ja –suunnitelman valmistelussa on varattava sopijakunnille tilaisuus lausunnon antamiseen esittelijän esityksestä ja muista toiminnan suunnitteluun liittyvistä asioista ennen ympäristölautakunnan päätöstä talousarvio- ja taloussuunnitelmaesityksestä. Sopijakuntien lausunnot liitetään ympäristölautakunnan talousarvion käsittelyn materiaaliin. Talousarviosta ja -suunnitelmasta sekä mahdollisista talousarviomuutoksista päättää vastuukunnan kaupunginvaltuusto.

Vastuukunnan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen, viimeistään toukokuun loppuun mennessä, järjestetään sopijakunnille tilaisuus, jossa esitellään päättyneen vuoden toiminta ja arvioidaan toimintaa sekä annetaan ympäristöjohtajalle palautetta tulevan vuoden talousarvioesityksen laadintaan ja toiminnan kehittämiseen. Tilaisuudesta laaditaan muistio, joka liitetään ympäristölautakunnan talousarvion käsittelyn materiaaliin.

6.2. Maksuosuudet, niiden laskutus ja tulot

Sopijakuntien maksuosuuksien laskentaperusteena käytetään toimintavuoden toteutuneita kustannuksia. Toteutuneisiin kustannuksiin otetaan ulkoiset toimintamenot, suoriteperusteiseen laskutukseen perustuvat sisäiset menot sekä tarvittaessa suunnitelman mukaiset poistot. Maksuosuutta määrittäessä toteutuneista kustannuksista vähennetään asiakasmaksut ja muut toimintatuotot. **Pyhäjärven kaupungin osalta kustannukset ja maksuosuudet koskevat vain ympäristöterveydenhuoltoa.**

Maksuosuuksien laskentaperusteena käytetään toiminnan alkaessa peruspalvelukuntayhtymä Selänteen maksuosuuksien perusteita, joiden mukaisesti

kustannukset jaetaan asukasluvun ja arvioidun työtarpeen mukaisesti sekä eläinlääkärin vastaanottotilojen osalta toteutuneen käytön mukaisesti. 1.1.2024 alkaen rakennusvalvonnan osalta menoja ja tuloja tarkastellaan kuntakohtaisen aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Ympäristölautakunta voi muuttaa maksuosuuksien laskentaperusteita. Asukaslukuna käytetään kunakin ajankohtana viimeksi virallisesti vahvistettua 31.12. tilanteen mukaista ja viimeksi vahvistetussa tilinpäätöksessä käytettyä asukaslukua.

Maksuosuus jaksetaan kuukausittain suoritettavaan ennakkomaksuun. Ennakkomaksu lasketaan talousarvioon merkitystä maksuosuudesta. Tasauserä muodostuu toteutuneiden vuosikustannusten ja maksuosuusennakoiden erotuksesta. Maksuosuuden kuukausierää voidaan tarkistaa toimintavuoden aikana talousarviomuutokseen perustuen. Tarkistus tulee voimaan talousarviomuutosta seuraavan toisen kuukauden alusta lukien.

Maksuosuusennakot on suoritettava laskutuskuukauden 15. päivään mennessä. Lopullinen taseus laskutetaan tai maksetaan vuosittain tilinpäätöksen valmistuttua.

Maksuosuuden suorituksen viipymisestä peritään viivästyskorkolain mukainen korko.

Ympäristölautakunta raportoi talousarvion toteutumisesta toimintavuoden aikana neljännesvuosittain ja tilinpäätöksen yhteydessä.

6.3. Maksutaksa

Ympäristöpalveluista perittävät maksut perustuvat toiminnan alkaessa peruspalvelukuntayhtymä Selänteen vastaaviin maksuihin. Myöhemmin maksujen muutoksista päättää ympäristölautakunta.

Tulot kohdennetaan yksiköittäin toimialan tuloiksi.

6.4. Laitteet ja kalusto

Tämän sopimuksen mukaisten ympäristöpalvelujen tuottamiseen tarkoitetut Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen omistuksessa olevat laitteet ja kalusto siirtyvät vastikkeetta vastuukunnan hallintaan ja omistukseen käytettäväksi ympäristöpalvelujen palvelutuotannossa. Siirrettyjen tuotantovälineiden arvoa ei lisätä ympäristöpalvelujen tuotantovälineiden arvoon suunnitelmapoistoja laskettaessa.

6.5. Ohjelmat, arkistot ja tietoturva

Vastuukunta vastaa tarvittavien ohjelmien ylläpidosta ja tietoturvasta. Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen tietojärjestelmien, ohjelmien, lisenssien sekä käyttöoikeus- ja ylläpitosopimukset siirtyvät vastuukunnan vastattaviksi.

Myös peruspalvelukuntayhtymä Selänteen ympäristöpalvelujen arkistot ja ympäristöpalvelujen tietojärjestelmissä olevat tiedot siirtyvät vastuukunnalle ja sen ympäristöpalvelujen käyttöön.

7. Yhteistoimintasopimuksen muuttaminen

Tämän yhteistoimintasopimuksen muuttamisesta päätetään **kulloinkin** niiden sopijakuntien valtuustojen yhtäpitävillä päätöksillä, **joille suunnattua palvelua muutos koskee.**

8. Vahingonkorvausvastuu

Tämän sopimuksen mukaisten tehtävien hoitamisessa mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen korvaamisesta sopijakunnat ovat vastuussa yhteisvastuullisesti asukasluvun ja kohdan 6.2 mukaisilla kustannustenjakoperusteilla.

9. Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tästä sopimuksesta johtuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan kuntien välisin neuvotteluin. Jos yhteisymmärrykseen ei päästä, erimielisyydet ratkaistaan hallintoriita-asiana Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa.

10. Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen

Tämä sopimus tulee voimaan **1.10.2023** ja on voimassa toistaiseksi.

Sopijakunnalla on oikeus irtisanoa tämä yhteistoimintasopimus ilmoittamalla siitä kirjallisesti muille sopijakunnille. Irtisanoutuminen astuu voimaan irtisanomista seuraavan kalenterivuoden lopussa.

Irtautumisselvityksestä ja sen taloudellista seuraamuksista sekä vahingonkorvausvastuista ja henkilökunnan asemasta sopii vastuukunnan kaupunginhallitus asiasta irtautuvan kunnan kanssa, kuultuaan asiassa ensin muita sopijakuntia.

Sopimusta on laadittu yksi yhdenpitävä kappale jokaiselle sopijakunnalle.

11. Allekirjoitukset

Haapajärven kaupunki

Kaupunginjohtaja Juha Uusivirta

Kärsämäen kunta

Kunnanjohtaja Esa Jussila

Pyhäjärven kaupunki

Kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi

Reisjärven kunta

Kunnanjohtaja Marjut Silvast